



# Yaşam Tarzı Göstergesi Olarak Meslekler

Fatih KARS\*

 0000-0002-2390-4673

Metin ÖZKUL\*

 0000-0003-2511-9780

## MAKALE BİLGİSİ

Başvuru tarihi: 04 02 2021  
Düzeltilme tarihi: 12 02 2021  
Kabul tarihi: 06 04 2021  
Yayımlanma tarihi: 15 04 2021

### Anahtar Kelimeler:

Çalışma Sosyolojisi  
Yaşam Tarzı  
Sosyal Çevre  
Mesleki Tercih  
Meslek Grupları

## ÖZ

Bu çalışma, çeşitli mesleklere mensup bireylerin, meslekleri gereği oluşturdukları ilişkilerin yaşam tarzlarına etkisini sorgulamak amacıyla yapılmıştır. Bu doğrultuda ilk olarak; çeşitli meslek gruplarının temsilcisi olan bireylerin yetiştiği sosyal çevrenin özellikleri ve bu çevrenin meslek seçimleri üzerindeki etkisi betimlenmiştir. İkinci olarak, icra edilen mesleğin gerektirdiği davranış, ilişki ve etkileşimler yoluyla meslek kategorisinin üyelerine özgü bir yaşam tarzının varlığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Son olarak da meslek üyelerinin yaşam tarzı ile toplumsal çevreleri ve meslekleriyle ilişkili seçilmiş değişkenler arasındaki bir etkileşimin olası varlığı analiz edilmeye çalışılmıştır. Çalışmanın alan verileri Isparta il merkezinde çeşitli meslek grupları içinde yer alan bireyler üzerinden, %95 güven düzeyinde belirlenmiş 384 kişilik örnekleme yönelik olarak; yapılandırılmış ve yarı yapılandırılmış sorulardan oluşturulan bir soru formuyla yüz yüze görüşmeler (mülakat) yapılarak toplanmıştır. Konuyla ilgili literatürde yer alan bilgiler ışığında bu veriler çeşitli istatistiksel kategoriler halinde sınıflandırılmış ve anlamlılık testi (X<sup>2</sup>) uygulanarak analiz edilmeye çalışılmıştır. Modernleşmenin en önemli genel sonuçlarından biri toplumları oluşturan grupların çeşitli değişkenler açısından farklılaşmasıdır. Kısaca çokkültürlülük olarak da ifade edilen bu farklılaşmalardan biri de mesleki gruplaşmalarıdır. Çalışma, mesleki tercihler yoluyla farklılaşan toplumsal grupların, kendine özgü bir yaşam tarzı oluşturup oluşturmadığını ortaya koymak açısından önemli görülmektedir. Araştırmada elde edilen bulgular sonucunda özellikle geleneksel metotlarla öğrenilen meslekler ile eğitim yoluyla kazanılan profesyonel mesleklere mensup grupların yaşam tarzları bakımından farklılaştıkları tespit edilmiştir. Geleneksel mesleklerin mensupları kendilerinden önceki kuşağa göre daha az düzeyde yaşam tarzı farklılaşmalarına sahip iken profesyonel meslek mensupları, sosyal kökenleri açısından bağlı oldukları önceki kuşaklara göre çok daha fazla farklılaşmaktadır. Profesyonel meslek mensupları geleneksel mesleklerin mensuplarına göre toplumsal saygınlık, serbest zaman değerlendirme, aile yapıları, tüketim eğilimleri ve toplumsal çevrelerini değerlendirme biçimleri açısından farklılaşmanın yanı sıra kendi kategorisindeki mesleki çeşitlilik bağlamında da özgün yaşam tarzları oluşturmaktadırlar.

\* Arş. Gör., Süleyman Demirel Üni. Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü, [fatihkars@sdu.edu.tr](mailto:fatihkars@sdu.edu.tr)

\* Prof. Dr., Süleyman Demirel Üni. Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü, [metinozkul@sdu.edu.tr](mailto:metinozkul@sdu.edu.tr)